

conferència de la Dra. Anna Castellanos, el proper dia 7 d'abril, ens ha de permetre endisar-nos en la història d'aquest monestir i serà una introducció per una visita a fer en els inicis del curs 2003-2004. Amb motiu de l'exposició s'ha editat un fulletó explicatiu de la mostra amb el mateix títol: *El monestir de Pedralbes. La recuperació d'una joia de l'art català*.

* * *

El dimecres 2 d'abril, a les 7 de la tarda, a la Sala d'Art Romànic, àmbit V, les pintures de Sant Climent de Taüll del Museu Nacional d'Art de Catalunya, tindrà lloc un acte en memòria d'Emília Tarracó, conservadora del Museu i sòcia d'AAR. Presidirà la sessió Eduard Carbonell, director del MNAC i farà la presentació Miquel Siljà president del Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès. La conferència *El castell i el santuari de Mogrony dins la història i la llegenda del Ripollès* serà pronunciada pel Dr. Antoni Pladevall, membre de l'IEC i soci de mèrit d'Amics de l'Art Romànic.

* * *

El dimecres dia 2 d'abril tindrà lloc al Museu Episcopal de Vic la presentació del Pla Director del Monestir de Sant Benet de Bages. Aquest acte té una finalitat molt concreta: donar a conèixer la tasca que es pensa dur a terme per rehabilitar aquest conjunt monacal d'un extraordinari valor arquitectònic medieval, enriquit per l'aportació feta en els segles XIX i XX pels seus propietaris, la família del pintor Ramon Casas. La tasca a realitzar és complexa i llarga. Amb tot, la Fundació Caixa de Manresa creu que podrà mostrar els inicis d'aquesta restauració durant l'any en curs.

NOTÍCIES

El nostre consoci Josep Mairal ha presentat a la Masia-Molí de Can Batlle de Vallirana la seva "XXX Mostra d'Art Romànic a Catalunya. Exposició amb tècnica tridimensional". La mostra s'ha pogut visitar entre els dies 7 i 23 de març de 2003. La inauguració fou precedida d'una xerrada feta pel mateix autor de l'exposició, Josep Mairal. El felicitem per la seva tasca de difusió del coneixement de l'arquitectura romànica catalana amb aquesta especial tècnica de pintura i relleu, de creació pròpia. Esperem i desitgem que la seva obra tingui la continuïtat que el seu entusiasme de creador i d'expositor mereix.

* * *

Les esglésies de Sant Feliu i Sant Esteve de Montformit (la Torre de Cabdella, Pallars Jussà) les documentem des del segle XI. Ara bé, el petit poblat que estava el seu entorn patí el despoblament conseqüència de les pestes que a partir de l'any 1348 es van succeir, amb una davallada demogràfica molt important a les terres situades a llocs amb una agricultura tan pobre com són moltes zones del Pallars Jussà. L'església de Sant Feliu, l'any 1770, havia quedat abandonada, possiblement en un estat ruïnós. Les funcions parroquials continuaren a Sant Esteve, temple que a darreries del segle XVIII o inicis del segle XIX, restà també abandonat, en produir-se una pèrdua total de la població d'aquesta contrada. L'oblit de la seva exacta situació en dos-cents anys de despoblament és lògic i natural i més en zones boscoses i al marge dels camins moderns. Per això ens hem de felicitar que el senyor Josep Santsalvador, responsable de l'Arxiu Gavín a Tàrraga hagi aportat informació de la seva ubicació i de les restes conservades d'aquestes dues esglésies. Les esmentades restes són escasses, però permeten un estudi que les valori. Encara que només

romanguin les plantes, aquestes són típiques d'època romànica, cosa que ens confirma les característiques d'aquests dos temples documentats en el segle XI.

* * *

Fa uns dies, podíem llegir que el "Pont Trencat" que permetia el pas del riu Tordera i va unir durant segles les poblacions de Sant Celoni i Santa Maria de Palautordera, i que fou destruït durant les guerres napoleòniques aviat farà dos-cents anys, havia estat refet i tornava a unir aquestes dues poblacions. Les restes que hom podia contemplar en l'actualitat eren les que corresponien a un pont edificat en època gòtica. Aquesta actuació de refer el pont creiem que és més un desig de valorar-lo, potser més turísticament, que una necessitat o exigència de comunicació entre ambdues poblacions. Tenim solament informacions que no ens expliquen el pensament científic i tecnològic que ha donat lloc a aquesta reconstrucció d'un monument civil tan digne com qualsevol obra de caire militar o eclesiàstic.

* * *

En el carrer de Carders 33 i 35 de Barcelona, una vegada més, la tasca poc pensada d'enderroc dels espais urbans antics i moltes vegades degradats per tal de rehabilitar-los ha topat amb una realitat com en aquest cas de l'existència de les estructures d'un edifici gòtic emmascarat per les reformes posteriors. No podem oblidar que cada dos o tres segles, segons les noves exigències constructives i les patologies de l'edifici, aquest ha estat renovat, emperò sense actuar sobre les parets mestres. Enderrocar un edifici fins els fonaments és molt poc habitual abans del segle XIX. Les construccions de l'alta i la baixa edat mitjana es conserven, raó per la qual hi ha moltes vegades "sorpreses" que són previsible i no haurien d'ésser una notícia d'estranyesa. Malauradament l'inventari monumental té llacunes notables per una manca d'estudi i recerca de la història del procés urbà

* * *

Una part de les pintures murals datades al segle XIII i que foren descobertes en rehabilitar-se la Casa dels Lleons de Banyoles (Pla de l'Estany) han estat cedides pels seus propietaris de manera "gratuita i perpètua" a l'administració pública i, una vegada arrencades i restaurades, seran exposades en un espai públic. Queda encara en mans privades una altra paret d'aquest conjunt, ja que la finca està dividida en dues propietats. El control de les obres de restauració, fins i tot les realitzades en edificis civils i de propietat privada, ha fet que en aquests darrers anys hagi augmentat el nombre de troballes de pintures murals civils d'època romànica i en especial gòtiques. En aquest cas, hem de felicitar Jeroni Viñas per la cessió feta d'aquestes pintures que milloren el coneixement de la decoració pictòrica civil medieval.

* * *

El conjunt monumental de les esglésies de Sant Pere de Terrassa (Vallès Occidental) ha estat, amb pocs dies de diferència, motiu de dues conferències. A la "Tribuna d'Arqueologia. 2002-2003", el dia 29 de gener de 2003, Domènec Ferran, Antonio Moro i Francesc Tuset varen exposar el tema *Intervencions arqueològiques al conjunt monumental de les esglésies de Sant Pere de Terrassa (Vallès Occidental)*. El 13 de març de 2003, organitzat pel Museu de Terrassa, Domènec Ferran, Antonio Moro i Gemma Garcia van parlar de les *Intervencions a les esglésies de Sant Pere, com a complement de la tasca feta pel Pla Director del Conjunt Monumental de les esglésies de Sant Pere de Terrassa*. Aquest complex episcopal altmedieval, un dels més importants i notables d'Europa, després d'un segle de recerca arqueològica i estudi, esperem

que tingui la possibilitat d'assolir un nivell de coneixement arqueològic i historiogràfic i de conservació monumental que permeti que es converteixi en un referent i una fita en els estudis d'història medieval de l'Europa Occidental.

* * *

Segons el Patronat de Turisme de la Vall de Boi, el conjunt d'esglésies romàniques d'aquesta contrada, Patrimoni de la Humanitat, han rebut un total de 126.174 visitants durant l'any 2002. Hem de destacar aquesta notícia, perquè mostra que hi ha un turisme cultural que valora els monuments. Està molt avançada la restauració de l'església de la Nativitat de Durro, així com la creació de l'àmbit d'un Centre d'Interpretació del Romànic que s'instal·larà a Erill-la-vall.

MOLT IMPORTANT!

Preguem a tots els socis que per a qualsevol consulta o suggeriment s'adreixin a:

Dra. M. Teresa Matas i Blanxart
Presidenta d'Amics de l'Art Romànic
Apartat de Correus 14384
08080 Barcelona

NOTA D'INTERÈS

Recordem a tots els socis que les secretàries administratives d'Amics de l'Art Romànic són les senyores Teresa Balagué i Roser Rodríguez.

Horari d'atenció al públic: de 9 a 13 i de 16 a 19 hores.

Telèfon: 93 324 85 80

D.L.B. 7.687-80

ISSN 1135-7371

Imprimeix: Gráficas San Sadurní. Tel.: 93 373 74 41

www.sansadurni.com